

Kunnskapsdepartementet

Oslo, 9. september 2021

Deres ref. 21/2786

HØRINGSUTTALELSE FRA RETTSPOLITISK FORENING – OM INNSPILL TIL NESTE LANGTIDSPLAN FOR FORSKNING OG HØYERE UTDANNING

1. Innledning

Det vises til departementets høringsbrev av 21. mai 2021 om innspill til Langtidsplan for forskning og høyere utdanning for perioden 2023-2032.

Rettspolitisk forening (Rpf) er en uavhengig forening bestående av jurister, studenter i juridiske fag og andre interesserte. Rettspolitisk forening arbeider blant annet for å forsvare rettsstatlige verdier og for å bedre den rettslige situasjonen for sosialt vanskeligstilte grupper. Foreningen ønsker med dette å komme med innspill til neste langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

2. Forskning på rettshjelp

Rettspolitisk forening mener forskning på rettshjelp bør prioriteres i langtidsplanen. Det vises i denne sammenheng til NOU 2020:5 Likhets for loven – Lov om støtte til rettshjelp (rettshjelpsloven), der utvalget både etterlyser og begrunner behovet for mer forskning på området,¹ og Jussbuss sitt høringsvar til denne.²

Rettshjelp er en forutsetning for en velfungerende og rettferdig velferdsstat.³ Når velferdsytelsene i stadig større grad blir rettighetsfestet, har mange behov for rettshjelp i møte med det offentlige myndighetsutøvelse eller for å sikre ytelse man har krav på. Rettshjelpsforskning er avgjørende for at politikerne kan treffe informerte beslutninger om hvordan rettshjelpsordningen i Norge burde innrettes, samt hvor behovet for rettshjelp er størst.

I dag blir forskning på rettshjelp ikke prioritert grunnet mangel på forskningsmidler. Forskingen drives derfor frem av de studentdrevne rettshjelpstiltakene, der arbeidet i stor grad bygger på frivillighet.⁴ Studentrettshjelpstiltak må imidlertid kun være et supplement, og ikke hovedkilden, til rettshjelpsforskning. Det kan også bemerkes at mange av rettsområdene som de studentdrevne rettshjelpstiltakene arbeider med ikke blir belyst ellers, ettersom mange advokater ikke påtar seg disse sakene grunnet at klientene ikke har midler, og refusjonsordning(e) for fri rettshjelp er dårlige. Rettspolitisk forening mener universitetene

---

¹ NOU 2020:5 Likhets for loven – Lov om støtte til rettshjelp (rettshjelpsloven) kapittel 17.

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---rettshjelpsutvalgets-utredning-nou-20205/id2705307/?uid=569fa895-704e-42da-900e-07934c305b52>

³ NOU 2020:5 s. 27

⁴ Ibid. s. 73

bør tildeles større bevilgninger, slik at de vitenskapelig ansatte der gis anledning til å gjennomføre større forskningsprosjekter om rettshjelp.

Rettspolitisk forening mener det er uheldig at forskning på rettshjelp verken er prioritert eller nevnt i dagens langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Samtidig er forskning på rettshjelp tett knyttet til gjeldende målsettingen om å ”bidra til å løfte omfanget av og kvaliteten på forskningen på områder av strategisk betydning for offentlig sektor”, og å ”bidra til å sikre et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag om forhold av betydning for sosial samhörighet og stabilitet og et trygt og sikkert samfunn”.⁵ Ettersom det i høringsbrevet uttrykkes at man ønsker å videreføre flere av dagens langsiktige mål og prioriteringer, bemerkes det at forskning på rettshjelp er avgjørende også for å nå disse.

***

Spørsmål kan rettes til styret2@rpf.no.

Med vennlig hilsen

for Rettspolitisk forening

Mira Stokke

Ole Martin Juul Slyngstadli

---

⁵ Meld. St. 4 (2018-2019) s. 55 og 71